

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-61/1

від « 15 » лютого 2018 року

Прем'єр-Міністру України
Гройсману В.Б.

Вельмишановний Володимире Борисовичу!

На засіданні Уряду 14 лютого 2018 року був ухвалений проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2017 році» (далі – Звіт) яким, зокрема, окреслені пріоритети Уряду на 2018 рік.

Представляючи Звіт, Ви підкреслили, що ключовими завданнями Уряду на 2018 рік є ефективна система державного управління, децентралізація та якісні публічні послуги. Визначальними для успішного виконання цих завдань є дії Уряду, представлені в розділах II «Ефективне врядування» та III «Розвиток людського капіталу» Звіту, а саме:

- формування спроможних об'єднаних територіальних громад;
- розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на місцях за принципом субсидіарності;
- запровадження державних стандартів надання публічних послуг.

Асоціація міст України, поділяючи та підтримуючи загалом позицію Уряду щодо пріоритетних дій у 2018 році, звертає Вашу увагу на залежність спроможності громад від обсягу державної підтримки, зокрема, субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам. Згідно із статтею 94 Бюджетного кодексу, загальний обсяг освітньої та медичної субвенцій розраховується на підставі державних соціальних стандартів і нормативів, які встановлюються законом та іншими нормативно-правовими актами. Пунктом 10 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу Кабінету Міністрів України доручено забезпечити до **1 березня 2018 року**:

- проведення інвентаризації всіх нормативно-правових актів, що регламентують застосування галузевих нормативів при здійсненні видатків місцевих бюджетів;
- затвердження державних соціальних стандартів і нормативів в описовому та вартісному вигляді за кожним із делегованих державою місцевому

самоврядуванню повноважень;

- внесення відповідних змін до нормативно-правових актів, що регламентують застосування галузевих стандартів надання соціальних послуг та нормативів при здійсненні видатків з місцевих бюджетів.

В зв'язку з цим, Асоціація міст України звертається до Вас з проханням надати доручення профільним міністерствам, а саме: Міністерству соціальної політики, Міністерству освіти і науки, Міністерству охорони здоров'я, Міністерству фінансів, Міністерству регіонального розвитку, Міністерству культури, Міністерству молоді та спорту України щодо представлення Кабінету Міністрів України інформації (звітів) про стан виконання зазначеного доручення.

Водночас, Асоціація постійно отримує від міст, селищ та ОТГ-членів АМУ та узагальнює пропозиції щодо вирішення проблемних питань практичної реалізації державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій надання публічних послуг. Результатами цього напрямку роботи Асоціації в 2017 році є пропозиції щодо удосконалення чинних, а також розробки та доопрацювання нових проектів нормативно-правових актів в сфері державних соціальних стандартів (додаток 1).

Керуючись пунктом 7 параграфу 12, пунктом 4 параграфу 18 Регламенту Кабінету Міністрів України, а також підпунктами «а» та «б» пункту 1 частини першої статті 19 закону «Про асоціації органів місцевого самоврядування», Асоціація звертається до Вас з проханням надати доручення перерахованим вище міністерствам щодо проведення консультацій та офіційного погодження з ВАОМС «Асоціація міст України» проектів нормативно-правових актів, які готуються на виконання пункту 10 розділу VI Бюджетного кодексу України.

Додатки: Пропозиції Асоціації міст України щодо удосконалення нормативно-правового регулювання в сфері державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій, на 2 арк. у 1 прим.

**З повагою,
Виконавчий директор Асоціації**

О.В. Слобожан

ПРОПОЗИЦІЇ
Асоціації міст України
щодо удосконалення нормативно-правового регулювання в сфері державних соціальних гарантій та державних соціальних стандартів

Назва	Проблеми правового регулювання	Пропоновані зміни
<p>Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №456-VI</p>	<p align="center">I. Внесення змін до чинних нормативно-правових актів</p> <ul style="list-style-type: none"> - неврегульованість питання щодо дотримання встановлених законом державних соціальних стандартів, нормативів та норм при визначенні фінансових нормативів бюджетної забезпеченості, розрахунку обсягу та розподілу трансфертів; - недофінансування за рахунок трансфертів з державного бюджету галузевих видатків місцевих бюджетів при наданні гарантованих державою публічних послуг, що зумовлює перекадання додаткових видатків з державного бюджету на місцеві. 	<p>Перегляд та уточнення засад визначення фінансових нормативів бюджетної забезпеченості (ст. 94 та ст. 95), а також методів (методологія, формул) розрахунку загального обсягу та розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів (ст. 98, 99, 102, 103-1, 103-2, 103-4, 103-6 та 108) для належного забезпечення фінансування надання органами місцевого саморядування гарантованих державою публічних послуг на рівні, передбаченому чинними державними соціальними стандартами, нормативами і нормами.</p>
<p>Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 №2017-III</p>	<ul style="list-style-type: none"> - застарілість чинної системи державних соціальних гарантій, її невідповідність ратифікованим Україною міжнародним угодам в сфері соціального захисту; - відсутність чіткого законодавчого розмежування понять соціальних нормативів та норм, застарілість переліку соціальних стандартів, нормативів та норм; - неврегульованість проблеми оцінки вартості та відсутність єдиного державного реєстру бенефіціарів (одержувачів) гарантованих державою публічних послуг; - відсутність системи контролю щодо забезпечення державних соціальних гарантій, дотримання стандартів, нормативів та норм при наданні публічних послуг. 	<p>Розмежування понять державних соціальних нормативів та норм (ст. 1), перегляд підходів до їх формування та систематизації (ст. 3, 4), чітке визначення засад та підстав застосування соціальних стандартів, нормативів та норм, зокрема, у бюджетному процесі (ст. 2, 19-25). Актуалізація переліку державних соціальних стандартів, нормативів та норм, його приведення до принципів міжнародних (розділи II та III). Запровадження обов'язкового періодичного перегляду переліку та змісту державних соціальних стандартів, нормативів та норм у зв'язку із запровадженням середньострокового бюджетного планування (ст. 24), удосконалення системи публічного, державного та громадського контролю у сфері державних соціальних гарантій (ст. 24-26).</p>
<p>Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1995 №2801-XII</p>	<ul style="list-style-type: none"> - застарілість та неконкретність державних гарантій медичних послуг та лікарських засобів, що надаються за рахунок коштів державного бюджету (місцевих бюджетів); - відсутність взаємозв'язку державних та галузевих стандартів надання медичних послуг з іншими видами державних соціальних стандартів; - невизначеність статусу норм та нормативів в сфері охорони здоров'я. 	<p>Перегляд та конкретизація державних гарантій медичних послуг та лікарських засобів, що надаються у державних та комунальних закладах охорони здоров'я (ст. 8). Встановлення взаємозв'язку державних та галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я із іншими державними і галузевими стандартами, врегулювання статусу та переліку (класифікатора) нормативів та норм у сфері охорони здоров'я (ст. 14-1).</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування» від 27.12.2017 №1075</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відсутність чіткого переліку гарантованих державою послуг та механізму статистичного обліку складових медичних послуг, що унеможливило об'єктивне та не залежне від рівня оснащення медичного закладу визначення вартості послуги; - відсутність нормативно-правової бази та критеріїв, за якими МОЗ визначатиме «референтні заклади охорони здоров'я» на основі даних з яких визначається вартість медичних послуг; - неврегульованість проблеми розриву між фактичними (повними) витратами закладів охорони здоров'я на надання послуги та фактичним (або гарантованим) обсягом бюджетного фінансування, який покривається за рахунок власних коштів пацієнта (одержувача послуги); - невідповідність запропонованої методикою системи обліку чинним Національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку України, зокрема, стандарту бухгалтерського обліку в державному секторі. 	<p>Визначення на законодавчому рівні переліку (мінімального пакета) безкоштовних медичних послуг, а також пакетів з частковою або повною компенсацією вартості послуг державою для усіх категорій одержувачів. Нормативно-правове забезпечення (наказ МОЗ або внесення змін до Постанови) методики (алгоритму) розрахунку вартості медичних послуг з урахуванням об'єктивних відмінностей їх надання різними типами закладів. Розробка та закріплення в нормативно-правових актах критеріїв відбору МОЗ референтних закладів охорони здоров'я (наказ МОЗ або розпорядження КМУ), на основі статистичних даних з яких буде проводитись розрахунок вартості медичних послуг. Приведення у відповідність системи обліку в Методичі (внесення змін до Постанови) чинним Національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку України.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» від 27.12.2017 №1088</p>	<ul style="list-style-type: none"> - формула розподілу не враховує чинник підвищення заробітної плати педагогічним працівникам, як наслідок відсутності зв'язку з відповідним фінансовим нормативом бюджетної забезпеченості; - формулою не враховується зростання кількості учнів у загальноосвітніх навчальних закладах та корегування показників наповненості класів, що збільшиться станом на 5 вересня поточного року, а також поділ класів на групи при вивченні окремих предметів при визначенні кількості годин на один клас; - у формулі не враховано граничну наповненість інклюзивних класів, а також не включено в розрахунок видатки на навчання учнів за індивідуальними програмами; - у формулі не враховано, що середня наповненість класів в містах-обласних центрах є вищою, ніж передбачено в формулі, що призводить до перевиснення фактичних витрат на оплату праці над обсягом освітньої субвенції, та, відповідно, до зростання видатків місцевих бюджетів. 	<p>Внесення змін до порядку розрахунку обсягу субвенції, приведення його у відповідність до Бюджетного кодексу в частині визначення обсягу трансферту на основі фінансових нормативів бюджетної забезпеченості для освіти (або скасування відповідного положення Кодексу). Коригування коефіцієнту приведення розрахункової наповненості класу учнями групи I до значення не нижче 1,17 для бюджетів міст обласного значення — обласних центрів та м. Києва (пункт 2 Постанови).</p>

Назва	Проблеми правового регулювання	Пропоновані зміни
<p>Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами культури»</p>	<p>II. Розробка та прийняття нових нормативно-правових актів</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутній механізм реалізації соціальних гарантій громадян на отримання послуг у сфері культури; - не конкретизовано критерії (мінімальні вимоги) щодо участі в організації надання гарантованих державою культурних послуг населенню; - не визначений перелік, відсутнє фінансово-економічне обґрунтування вартості гарантованих державою послуг у сфері обслуговування закладами культури; - відсутня система моніторингу та оцінювання доступності та якості гарантованих державою культурних послуг, а також ефективності їх надання. 	<p>Міністерством культури України в 2017 році був розроблений проект так званого «Мінімального культурного кошачка (мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами)», спрямований на вирішення зазначених проблем.</p> <p>Проект був із зауваженнями погоджений Асоціацією міст України (лист від 28.07.2017 р. №5-360). Зауваження стосувалися змістовної та структурної складових, невідповідності проекту нормативно-правового акту вимогам чинного законодавства та відступів від правил нормопроєктувальної техніки.</p> <p>Асоціація міст України пропонує створити міжвідомчу роботу за участі представників Мінікультури, Мінфіну, Мінрегіону, Мінсоцполітики та органів місцевого самоврядування (за згодою) для доопрацювання проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами культури», і, після доопрацювання, внести його на розгляд Уряду до 1 квітня 2018 року.</p>
<p>Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного соціального стандарту обслуговування закладами фізичної культури і спорту»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відсутній механізм реалізації соціальних гарантій громадян на отримання послуг у сфері фізичної культури і спорту; - не конкретизовано критерії (мінімальні вимоги) щодо участі в організації надання гарантованих державою фізкультурно-спортивних послуг населенню; - не визначений перелік, відсутнє фінансово-економічне обґрунтування вартості гарантованих державою послуг у сфері фізичної культури і спорту; - відсутня система моніторингу та оцінювання доступності та якості гарантованих державою фізкультурно-спортивних послуг, а також ефективності їх надання. 	<p>Міністерством молоді та спорту в 2017 році був розроблений проект постанови «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами фізичної культури і спорту», спрямований на вирішення зазначених проблем. Проект був погоджений Асоціацією міст України (лист від 29.03.2017 р. №5-113).</p> <p>Проте в серпні 2017 року Мінімолодьспорту надало на погодження новий проект постанови «Про затвердження Державного стандарту із забезпечення населення руховою активністю», який за змістом, структурою та спрямованістю не відповідає чинному законодавству в сфері державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій. Проект не був погоджений Асоціацією міст України (лист від 21.08.2017 р. №5-418).</p> <p>30.01.2018 р. Мінімолодьспорту внесло проект постанови «Про затвердження Державного стандарту із забезпечення населення руховою активністю» на розгляд Урядового комітету з питань соціальної політики та гуманітарного розвитку, де його було знято з розгляду та відправлено на доопрацювання.</p> <p>Асоціація міст України пропонує повернутися до попередньої редакції проекту постанови «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами фізичної культури і спорту», і, після доопрацювання його за участі представників Мінфіну, Мінрегіону, Мінсоцполітики та органів місцевого самоврядування (за згодою), і внести його на розгляд Уряду до 1 квітня 2018 року.</p>